

Uit het doolhof van dakloosheid

GUUSTA VAN DER ZWAART

Het aantal dakloze mensen daalt niet. Het aantal stijgt zelfs. Terwijl elke euro aan inzet op dakloosheid het dubbele aan maatschappelijke kosten bespaart (RVS, 2020). Huisvesting als uitgangspunt bij het oplossen van dakloosheid is omarmd door het kabinet. Er is extra geld beschikbaar, maar de oplossingen blijven achter en het aantal daklozen blijft onverminderd hoog. Waarom lukt het niet om het aantal dakloze mensen te laten dalen?

BELANGRIJKSTE ONDERZOEKSVRAGEN

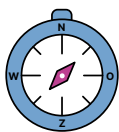
WELKE FACTOREN ZIJN BELANGRIJK BIJ HET MAKEN VAN BELEID OM DAKLOOSHEID TEGEN TE GAAN?

WAT KUNNEN BESTUURDERS EN ANDERE BETROKKENEN DOEN?

HOE KOMT HET?

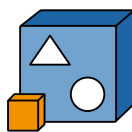
De drie belangrijkste factoren:

FACTOR 1 Huisvesting staat niet centraal bij het oplossen van dakloosheid.

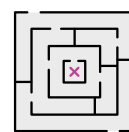
Het recht op huisvesting is een mooie gedachte. Maar dit kader kan niet worden afgedwongen. Het is op dit moment eerder een leidend principe.

Kort door de bocht: Het recht op huisvesting is nog niet uitgewerkt in de wet, in beleid en in uitvoeringsplannen. Er is meer nodig om er voor te zorgen dat woonoplossingen bij dakloosheid de standaard zijn.

FACTOR 2 Verantwoordelijkheid voor dakloosheid ligt bij het sociaal domein.

Het oplossen van dakloosheid is belegd bij het sociaal domein. De woonoplossing vraagt iets anders: Genoeg woningen van het juiste type. Het sociaal domein is goed in het bieden van zorg, aandacht en het realiseren van woonzorg oplossingen. Dit domein heeft niet de taak om woningen te bouwen. Het denken over hoe dakloosheid moet worden opgelost vindt plaats bij organisaties in het sociaal domein. Minder binnen het ruimtelijk domein.

FACTOR 3 We lossen het op in netwerkstructuren.

De overheid is decentraal georganiseerd. Deze manier van organiseren kan het probleem onvoldoende oplossen. Betrokkenen werken vanuit bestaande netwerkstructuren en systemen en minder wat vanuit het probleem nodig is. Je verliest daarmee de focus op het oplossen van het probleem. Het probleem is opgeknipt gedeeld over diverse domeinen, netwerken en structuren.

WAT IS ER NODIG?

Zorg voor sturing vanuit het juiste domein: woonruimte komt uit het ruimtelijke domein.

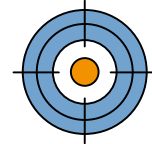
Zorg tegelijkertijd ook voor genoeg structureel budget voor woonoplossingen en begeleiding.

Zoek naar manieren om het recht op huisvesting bij dakloosheid vast te leggen. Zodat beleid daarop gebouwd kan worden.

Verbind het sociale en ruimtelijke domein opnieuw met elkaar, op zo'n manier dat het probleem effectief kan worden aangepakt. Zorg voor een gedeelde visie over wat moet gebeuren tussen alle domeinen en betrokkenen. Structureer het probleem en werk aan het kleiner maken. Organiseer vanuit de vraag. Niet vanuit het systeem.

Kijk of een 'deltaplan' dakloosheid kan worden gevormd. Eén centraal plan met centrale sturing! Eerdere plannen hebben goed gewerkt, dus gebruik de geleerde lessen.

Het oplossen van dakloosheid door 'Huis eerst' is een belangrijk uitgangspunt. Houd dit scherp in het vizier. Breng de noodzaak hiervan steeds onder de aandacht.

Ieder mens dat niet dakloos raakt of naar de opvang hoeft, scheelt leed en maatschappelijke kosten.

WAT KUNNEN BESTUURDERS DOEN?

- Blijf je er bewust van dat jij een deel bent van het gesprek over het onderwerp. Blijf bijdragen aan een gemeenschappelijke kernboodschap. 'Huis eerst'.
- Blijf benadrukken dat simpel organiseren helpt. Zowel in de overheidssturing, als in de dagelijkse praktijk.
- Gebruik de kennis over de risico's op dakloosheid en de praktijkervaring. Blijf deze risico's en de situatie onder de aandacht brengen.
- Blijf sturen op betrokkenheid van iedereen die nodig is voor de oplossingen.

Meer lezen?

Klik dan op de onderstaande link:
tussenvoorziening.nl/uit-het-doolhof

VERDER PRATEN?

GUUSTAVANDERZWAART@TUSSENVORZIENING.NL

COLOFON

Thesis Nyenrode MBA Public & Private
Discoursanalyse beleid
Casestudy vier gemeenten G4
Oktober 2021